

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2183

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Minister van Financiën over *Nederlandse investeringen in dierenleed* (ingezonden 25 februari 2020).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 23 maart 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Miljarden aan Nederlands spaargeld gebruikt voor financiering dierenleed» over het rapport «Risking animal welfare Follow up case study – Investments in chicken and pig meat production» van de Eerlijke Bankwijzer?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Kunt u bevestigen dat Nederlandse banken multinationals in de voedselindustrie financieren die onder lagere dierenwelzijnsstandaarden produceren dan in Europa? Zo ja, om welke multinationals gaat het en welke Nederlandse banken financieren deze bedrijven?

Kunt u bevestigen dat de Chinese WH Group, de grootste producent van varkensvlees ter wereld, varkens gebruikt afkomstig uit houderijsystemen waarin de zeugen permanent zijn gehuisvest in individuele boxen die zo klein zijn dat zij zich niet eens kunnen omkeren? Wat vindt u daarvan? Zo nee, hoe zit het dan?

Antwoord 2 en 3

Ik heb geen inzage in de bedrijven die banken financieren en de mate waarin dierenwelzijnsstandaarden binnen die bedrijven worden nageleefd. Dat neemt niet weg dat ik van financiële instellingen verwacht dat zij in lijn met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (OESO-richtlijnen) en de United Nations Guiding Principles (UNGPs) due diligence (gepaste zorgvuldigheid) toepassen bij hun besluitvormingsprocessen met betrekking tot financiering. Om die reden ben ik de afgelopen jaren ook partij geweest in het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO)

¹ Radar, 19 december 2019, «Miljarden aan Nederlands spaargeld gebruikt voor financiering dierenleed» (<https://radar.avrotros.nl/nieuws/item/miljarden-aan-nederlands-spaargeld-gebruikt-voor-financiering-dierenleed/>)

convenant voor de bancaire sector.² Het naleven van de OESO-richtlijnen en UNGP's houdt concreet in dat banken beleid opstellen met betrekking tot ESG-risico's³, potentiële negatieve effecten op mens en milieu in kaart brengen, hun invloed uitoefenen om deze risico's of schendingen aanpakken, de activiteiten hierop te monitoren en hierover transparant te rapporteren.

Vraag 4

Bent u ermee bekend dat ABN AMRO, een bank waar de Nederlandse staat een meerderheidsbelang in heeft, in 2018 een bedrag van 14 miljoen euro heeft geleend aan de WH Group? Vindt u het acceptabel dat ABN AMRO in een dergelijk bedrijf investeert? Wat wilt u zeggen tegen de directie van ABN AMRO die het toestaat om aan een dergelijk bedrijf kredieten te verstrekken?

Antwoord 4

In het rapport van de Eerlijke Bankwijzer is opgenomen dat ABN AMRO een bedrag van 14 miljoen euro heeft geleend aan de WH Group. Zoals ook in het vorige antwoord aangegeven verwacht ik van banken dat zij in hun financieringsactiviteiten de OESO-richtlijnen en UNGP's naleven. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor ABN AMRO. Daarnaast zijn banken waarvan de staat aandeelhouder is, net als andere ondernemingen, gebonden aan de algemeen geldende wet- en regelgeving. De raad van bestuur is er verantwoordelijk voor dat de onderneming opereert in overeenstemming met deze wet- en regelgeving. De banken dienen zich hierbij bewust te zijn van hun maatschappelijke positie, maar dit betekent niet dat de onderneming zichzelf per definitie strengere normen zou moeten opleggen. Dit is in overeenstemming met het vennootschapsrecht, waaruit volgt dat de raad van bestuur belast is met de operatie en het dagelijks bestuur van de vennootschap.

Vraag 5, 6, 7 en 8

Kunt u bevestigen dat de Oekraïense kippenvleesgigant MHP gebruik heeft gemaakt van een achterdeur in het associatieverdrag met Oekraïne, waardoor de Europese Commissie in 2019 heeft ingestemd met een verruiming van het quotum (tariefcontingent) van gekoeld kippenvlees uit Oekraïne met maar liefst 250%?

Kunt u bevestigen dat ING ook in 2019 opnieuw als bookrunner voor MHP is opgetreden?⁴ Zo nee, hoe zit het dan?

Vindt u het acceptabel dat ING voor dit bedrijf kredieten blijft faciliteren en verstrekken, zeker nu de Tweede Kamer unaniem van oordeel is dat de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) aan MHP geen kredieten mag verstrekken?⁵

Bent u bereid om aan de ING duidelijk te maken dat leningen voor MHP onwenselijk zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5, 6, 7 en 8

Vanwege de vrees dat MHP via een maas in het associatieverdrag met Oekraïne kippenvlees zou kunnen verkopen dat niet aan de Europese standaarden voldoet, is naar aanleiding van de motie Ouwehand waarnaar u verwijst door uw Kamer unaniem besloten dat Nederland in EBRD-verband altijd tegen zal stemmen bij projectaanvragen van MHP, en ook tegen de verhoging van de export van kippenvlees uit Oekraïne naar de Europese Unie van 20 naar 70 miljoen kilo.

Zoals ook aangegeven in het antwoord op de vragen 2 en 3, verwacht ik van banken dat zij bij hun financieringsactiviteiten de OESO-richtlijnen en UNGP's naleven, dat zij gepaste zorgvuldigheid toepassen en hierbij ook gebruik maken van de voorhanden zijnde informatie over ESG-thema's. Banken, en in dit geval aan ING, moeten invulling geven aan het naleven van deze richtlijnen en op basis daarvan financieringsbeslissingen nemen. Deze financieringskeuzes van banken zijn hun eigen verantwoordelijkheid en mij niet bekend.

² <https://www.imvoconvenanten.nl/nl/bancaire-sector>

³ Environmental, social and corporate governance.

⁴ USUBC, 17 oktober 2019, «AVELLUM Advises MHP on USD350 million Eurobond Issue' (<https://www.usubc.org/site/recent-news/avellum-advises-mhp-on-usd350-million-eurobond-issue>)

⁵ Kamerstuk 21 501-02, nr. 2013 (Motie van het lid Ouwehand)

Ik blijf het belang benadrukken van het integreren van (internationaal) maatschappelijk verantwoord ondernemen in de bedrijfsactiviteiten in mijn gesprekken met de banken en in het kader van de IMVO-convenanten voor de financiële sector. Daarnaast is er binnen het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) convenant voor de verzekeringssector aan een themakader gewerkt voor dierenwelzijn. Dit themakader geeft meer informatie over de kaders die gelden voor dierenwelzijn en geeft handvatten aan verzekeraars hoe zij dierenwelzijn kunnen meenemen in hun beleggingsbeleid. Omdat het themakader mogelijk ook interessant is voor de bankensector, zal ik dit bij de banken onder de aandacht brengen wanneer dit stuk gepubliceerd is.